



Infocentar zaštite  
okoliša i prirode



Ovaj projekt  
finančira  
Europska unija

**Naziv ugovora:** Ugovor o javnim uslugama:  
*Jačanje uloge Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u informiranju i podizajnu svijesti javnosti u području zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirode i bioraznolikosti*

**Broj ugovora:** TF/HR/P2-M2-06-0301

**Ugovaratelj:** Span d.o.o. (vodeći član zajednice), Novena d.o.o., Imagination:first GmbH, Ekonerg d.o.o., Manjgura d.o.o.

**Korisnik:** Hrvatska agencija za okoliš i prirodu



Ovaj projekt financira Europska unija.

## SADRŽAJ

- 1** O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA OKOLIŠ I PRIRODU
- 2** RIJEČ VODITELJICE PROJEKTA – Tihana Ivić
- 4** RIJEČ IZVOĐAČA PROJEKTA – Krešo Troha
- 5** ZAŠTO OVAJ PROJEKT?
- 7** KLJUČNI OUTPUTI PROJEKTA
- 8** SADRŽAJ I KONCEPT STALNOG POSTAVA
- 15** KONCEPT I SADRŽAJ MOBILNE IZLOŽBE
- 18** TIM PROJEKTA
- 20** ZAHVALA
- 21** IMPRESSUM

## O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA OKOLIŠ I PRIRODU

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) neovisna je javna ustanova osnovana 2015. udruživanjem Agencije za zaštitu okoliša (AZO) i Državnog zavoda za zaštitu prirode (DZZP). Osnovni zadaci HAOP-a su poslovi prikupljanja i objedinjavanja podataka i informacija o okolišu i prirodi radi osiguravanja i praćenja provedbe politike zaštite okoliša i prirode, održivog razvijanja te ostali stručni poslovi vezani uz zaštitu okoliša i prirode.

## **RIJEČ VODITELJICE PROJEKTA – Tihana Ivić**

2 S velikim Vam zadovoljstvom predstavljam brošuru kojom zaključujemo projekt „Jačanje uloge Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u informiranju i podizanju svijesti javnosti u području zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirode i bioraznolikosti“.

Ishodi ove jednogodišnje avanture kao i njen nastavak kojem težimo i koji očekujemo, kroz projekt, provedbu i uspostavu IEC Diverterra, promijenit će, sigurna sam, način na koji naši najmlađi naraštaji, ali i šira javnost gledaju na prirodu i okoliš u Republici Hrvatskoj, ali neminovno i na globalnoj razini, što nam je i krajnji cilj.

Polazeći od načela obrazovanja za održivi razvitak i činjenice da je korištenje modernih interaktivnih tehnika u obrazovanju i komunikaciji u Republici Hrvatskoj još uvijek u začetku, pokrenuli smo ovaj projekt kao prvi korak s ciljem osnivanja modernog i inovativnog Informacijsko - edukativnog centra u području zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirode i bioraznolikosti.

Prilikom pisanja projektnog prijedloga i same provedbe projekta, uvijek imate na umu opću dobrobit i koliko će rezultati projekta pozitivno utjecati na poboljšanje postojećeg stanja. U našem slučaju, s osobitom pažnjom smo se odnosili prema navedenome, s obzirom na to da su ciljana skupina ovog projekta djeca predškolskog i školskog uzrasta, naši najmlađi naraštaji. Upravo oni svojom senzibilnošću, voljom i odgovornošću često premašuju odrasle, a to su svakako dokazali svojim sudjelovanjem na Design Thinking radionicama, gdje su se iskazali originalnošću, kreativnošću, ali i brigom za svijet oko sebe. Stoga je bilo logično da će uspostavom Centra prvenstveno njima biti omogućeno stjecanje znanja, vještina i vrijednosti potrebnih za poboljšanje kvalitete života i izgradnju društva temeljenog na znanju o različitim aspektima okoliša i prirode i njihovoj zaštiti, a sve kako bi se potaknula promjena obrasca ponašanja i integrirao koncept održivog razvijatka u svakodnevni život.

Projekt možda jest započeo kao mala ideja, no s vremenom je, zahvaljujući zajedničkom trudu i naporu, poprimio trenutne razmjere te je kao takav dokaz da i male ideje pokreću i mijenjaju svijet i da svatko može dati doprinos tome. I to je poruka koju želimo prenijeti preko našeg Centra,

niti jedna pozitivna promjena ne može biti mala i neprimjetna, svatko od nas može dati doprinos i utjecati na zajednički boljšak, a to se posebno odnosi na zaštitu okoliša i prirode.

Veseli me što ovaj projekt ima i dodanu vrijednost, jedan od rezultata je i razvoj mobilne komponente, koja će omogućiti djeci, ali i odraslima iz različitih krajeva Republike Hrvatske, upoznavanje s bioraznolikošću naše zemlje te ih potaknuti da osvijeste i poboljšaju svoj odnos prema resursima koje svi dijelimo. Iako je pred nama još dug put do uspostave Informacijsko – edukativnog Centra utemeljenog na idejama i konceptu dobivenima kroz ovaj projekt, mobilna komponenta je ta koja će djeci predškolske i školske dobi približiti ovu tematiku na njima prihvatljiv i zabavan način te uskoro biti spremna da započne ispunjavati svoju misiju, a to je pripremati ciljne skupine za nastavak učenja kroz zabavu u samom Informacijsko-edukativnom Centru.

Kao voditeljica projekta u ime Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, zahvaljujem svim sudionicima na neumornom radu, izvrsnim idejama i trudu koji su uložili u postavljanje temelja za ostvarenje naše dugogodišnje ideje.

*Tihana Ivić – voditeljica projekta ispred Hrvatske agencije za okoliš i prirodu*

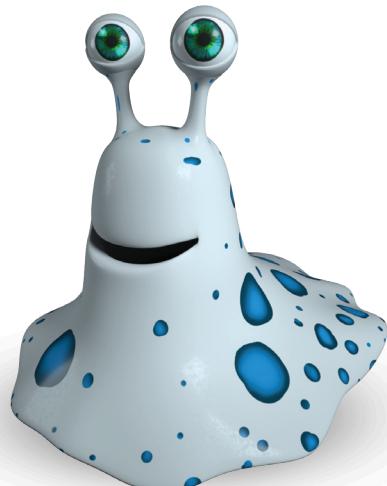
## **RIJEČ IZVOĐAČA PROJEKTA – Krešo Troha**

- 4 Projekt „Jačanje uloge Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u informiranju i podizanju svijesti javnosti u području zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirode i bioraznolikosti“ predstavlja je profesionalni izazov. Tijekom 12 mjeseci njegova trajanja u razvoju projektnih rješenja sudjelovali su krajnji korisnici – dionici predškolskog, osnovno i srednje školskog obrazovanja, institucionalni korisnici - stručnjaci iz Hrvatske agencije za okoliš i prirodu i Državnog hidrometeorološkog zavoda te interdisciplinarni tim eksperata iz konzorcija izvođača koji je činilo pet specijaliziranih tvrtki.

Rezultat je inovativni projekt informiranja i podizanja svijesti javnosti o temama zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirodi i bioraznolikosti. Njegova vrijednost je u sadržaju i modernom načinu na koji će on biti prenesen cilnjim skupinama kroz priču o **Diverterri**. Sadržaj branda **Diverterra** je zanimljiva priča o Hrvatskoj, maloj zemlji iznimne bio i geo raznolikosti što će biti predstavljeno kroz istoimeni IEC. Cilj je predočiti izazove suvremenog načina života, njihov utjecaj na iznimne vrijednosti naših karakterističnih ekosustava, uzroke i posljedice klimatskih promjena, te zorno prikazati ulogu i moć pojedinca ali i moć zajednice u nošenju s njima.

U ime konzorcija izvođača i svoje osobno ime, zahvaljujem se svim dionicima ove etape projekta na doprinosu u njegovoj realizaciji.

*Krešo Troha – voditelj projekta za zajednicu izvođača Span d.o.o., Ekonerg d.o.o., Novena d.o.o., Imagination First Gmbh, Manjgura d.o.o.*



## ZAŠTO OVAJ PROJEKT?

Još 2010. tadašnja Agencija za zaštitu okoliša uspostavlja Informacijski centar koji je sljedećih pet godina zainteresiranoj javnosti pružao informacije o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj i radu Agencije za zaštitu okoliša, te omogućavao izravne komunikacije s institucijom. Za koncept i sadržaje koje je Informacijski centar nudio, najveći su interes pokazale obrazovne institucije – osnovne škole, dječji vrtići i eko-škole. One su samoinicijativno prepoznavale Agenciju za zaštitu okoliša kao izvor informacija o okolišu koje ne nalaze u okviru formalnog obrazovanja.

To, neformalno obrazovanje, u Hrvatskoj je i danas nedovoljno korišteno, a primjetan je nedostatak odgovarajućih institucija ili organizacija koje mogu udovoljiti potražnji i zahtjevima zajednice. Osim toga, iako se zaštitom okoliša u RH bavi niz državnih institucija, od ministarstava, zavoda, agencija i instituta, niti jedno tijelo nije se još odlučilo za model neposredne komunikacije s građanima na ovakav način.

Od 2015., kada je Informacijski centar AZO zatvoren, u Hrvatskoj ne postoji mjesto na kojem bi građani osobno i izravno dobili informacije i odgovore na svoja pitanja ili gdje bi se mlađe uzraste stručno educiralo o važnosti zaštite okoliša, klimatskim promjenama te zaštiti prirode i bioraznolikosti.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu odlučila se stoga na osnivanje Informacijsko-edukativnog centra kojim će osnažiti svoju ulogu u podizanju razine znanja i opće informiranosti građana o stanju, ali i zaštiti okoliša i prirode u RH, pružanjem brzih, točnih, potpunih, primjerenih i korisnih informacija vezanih uz sve aspekte okoliša kako bi se društvo obogatilo novim, stručno utempljenim i pravovremenim spoznajama i proširenim znanjem, što se posebice odnosi na najmlađe članove zajednice.

Pri uspostavi budućeg Informacijsko-edukativnog centra koristit će se moderne prezentacijske tehnike i tehnologije nastavnih materijala i pristupa, koji iz raznih razloga nedostaju u Hrvatskoj, a važan su preduvjet za razvoj obrazovnih programa i kompetencija.

Iako je planirano da stacionarna komponenta Centra, kojem je pružena podrška Grada Zagreba, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje te Ministarstva za zaštitu okoliša i energetiku bude

uspostavljena u Zagrebu, dio prezentacijskog sustava bit će mobilan, tako da će dio programa edukatori moći prezentirati i demonstrirati u svim krajevima Republike Hrvatske. Virtualni muzej je mobilna aplikacija koja na zanimljiv i poučan način predškolskim i školskim uzrastima približava teme zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirode i bioraznolikosti, a prilagođena je korištenju na licu mjesta, u dječjim vrtićima i školama.

Jedan od ciljeva budućeg Centra svakako će biti i razvoj obrazovnih programa u skladu s Nacionalnim okvirnim kurikulumom, Nastavnim planom i programom te pedagoškim i didaktičkim standardima.

Cilj HAOP-a kroz ovaj projekt informirati javnost koja će biti sposobna zauzeti etički stav i brinuti za očuvanje prirodnih resursa, ali i promijeniti obrasce ponašanja kako bi smanjila negativan utjecaj na okoliš.

## KLJUČNI OUTPUTI PROJEKTA

Stručni tim izvođača je u suradnji sa stručnjacima HAOP-a razvio:

7

1. Idejni projekt postava budućeg IEC Diverterra
2. Izvedbeni projekt mobilne izložbe Diverterra koja je namijenjena primarno djeci starije predškolske i mlađe osnovno školske dobi (5-8 godina starosti)
3. Komunikacijsku strategiju projekta koja uključuje i njegove on-line sadržaje

U inicijalnoj fazi ovog projekta proučene su najbolje poslovne prakse postojećih „srodnih“ centara (prema dijelovima prezentiranog sadržaja, odnosno prema načinu prezentacije i korištenju sličnih prezentacijskih tehnologija) u Hrvatskoj, EU i svijetu. U fazi analize najboljih praksi proveden je i studijski posjet stručnog tima u sedam inozemnih i dva domaća referentna centra prema definiranim potrebama ovog projekta. Napravljena je i stručna analiza dodirnih sadržaja važećeg Nacionalnog okvirnog kurikuluma te njihova podudarnost s tematskim sadržajima u sklopu projekta IEC **Diverterra**.

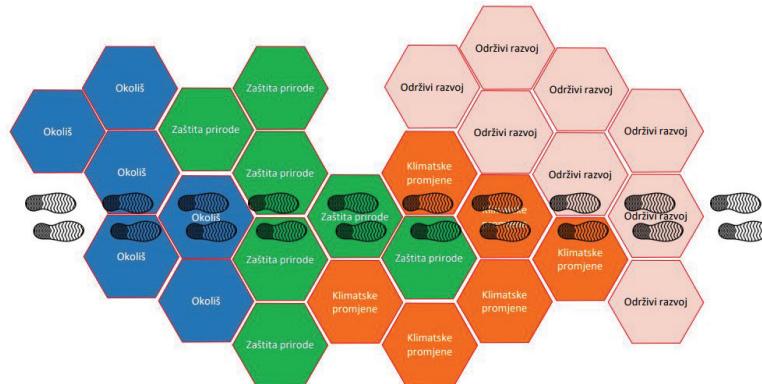
Stručni tim izvođača u suradnji sa stručnim timom HAOP-a razvio je koncept i sadržaj programa **Diverterre** vodeći računa o prethodnim ulaznim podacima i analizama, te hrvatskim nacionalnim i EU strateškim dokumentima, zakonodavnom okviru EU i RH te drugim relevantnim međunarodnim sporazumima koji se odnose na zaštitu okoliša, zaštitu prirode te prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena.

U fazi izrade idejnog projekta postava IEC **Diverterra** te Izvedbenog projekta mobilne izložbe arhitekti u stručnom timu napravili su analizu urbanističkih, arhitekturnih i građevinskih zahtjeva, te okvirne troškovnike njihova dizajna, projektiranja, izgradnje i opremanja.



## SADRŽAJ I KONCEPT STALNOG POSTAVA

- 8 Postav stacionarnog IEC **Diverterra** koncipiran je u deset modula koji oslikavaju narativni koncept –Info centra „Diverterra“.



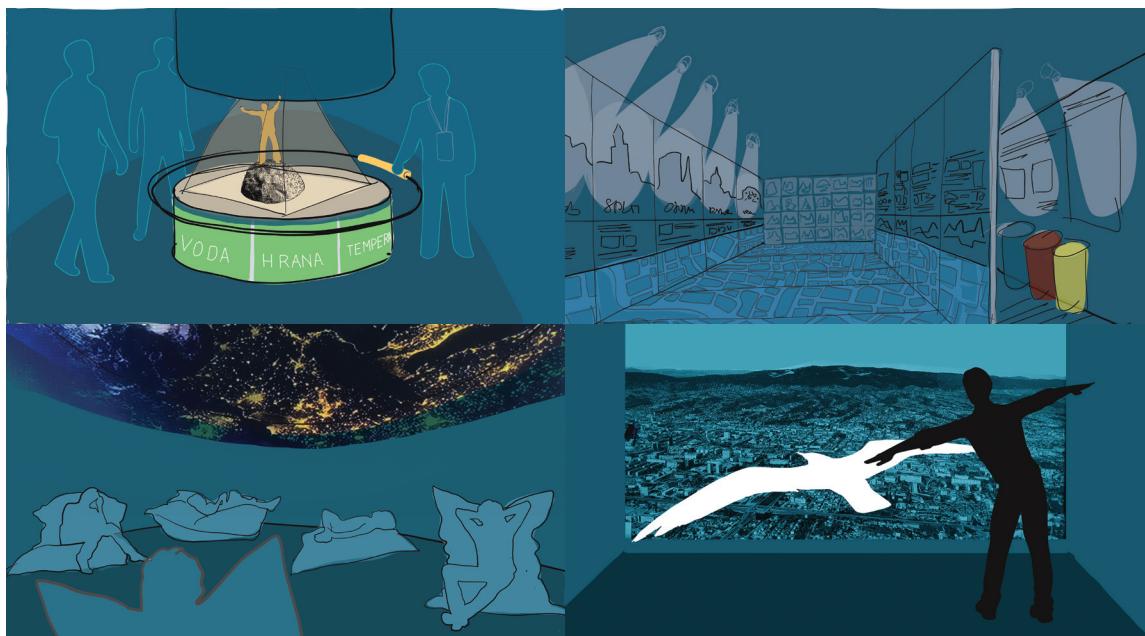
U sklopu **prvog modula** – posjetitelji budućeg centra upoznat će se s cjelinom postava te pripremiti za korištenje Pametnih multimedijalnih vodiča – Avataru samostalno ili u kombinaciji sa živim vodičima ako dolaze u sklopu organiziranog posjeta. Pametni multimedijalni vodiči sastoje se od programa, upravljačkog uređaja (tableta ili AR naočala), te senzora i odašiljača signala raspoređenih na različitim mikrolokacijama u prostoru stacionarnog postava **Diverterre**. Ovi vodiči bitno doprinose kvalitetnijoj prezentaciji, interpretaciji i usvajanju prezentiranog sadržaja.

Njihova funkcija je višestruka:

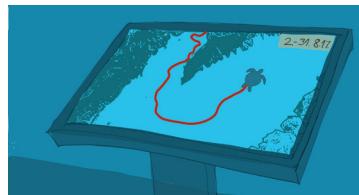
1. Samoprilagodba opsega i načina prezentacije sadržaja profilu posjetitelja i prepoznatom obrascu njegova ponašanja
  - a. Prema dobi – prilagođavat će se način vođenja, način interpretacije, te vrsta i količina informacija
  - b. Prema ponašanju na izložbi – poticati će posjetitelja na razgovor i stavljanje prezentiranih sadržaja u kontekst relevantan za nju/njega
2. Aktivacija prilagođenih sadržaja interpretiranih uz pomoć tehnologije Proširene stvarnosti (AR)

3. Prilagođenu igrifikaciju sadržaja kroz povratne informacije posjetitelju gdje se nalazi po znanju ili ponašanju u odnosu na svoje referente grupe – vršnjake iz iste grupe ili razreda, razreda osnovnih i srednjih škola iz svog mjesta, regije ili Hrvatske, itd.
4. Bilježenje osobnih foto, video, audio i tekstualnih bilješki uz pojedine atrakcije u sklopu stacionarnog postava kao funkcija tzv. elektronske radne bilježnice.

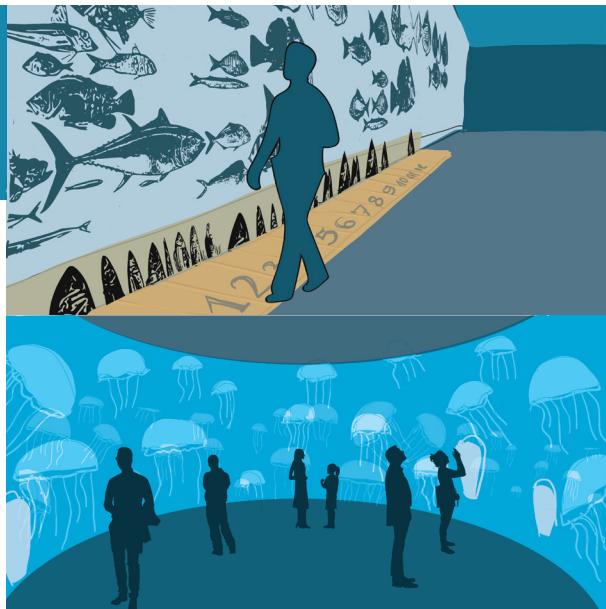
**Drugi modul** prezentira vezu osnovnih životnih potreba ljudi i drugih živih organizama s okolišem i prirodom. U uvodnom dijelu osvještava se činjenica da osnovne životne potrebe za zrakom, vodom hranom, skloništem i očuvanim staništem postoje kod svih živih bića. Središnje mjesto radnje je ambijent sela i gradova. Posjetitelji će biti postupno uvođeni u osvještavanje posljedica obrasca „Uvriježenog načina života“.



10



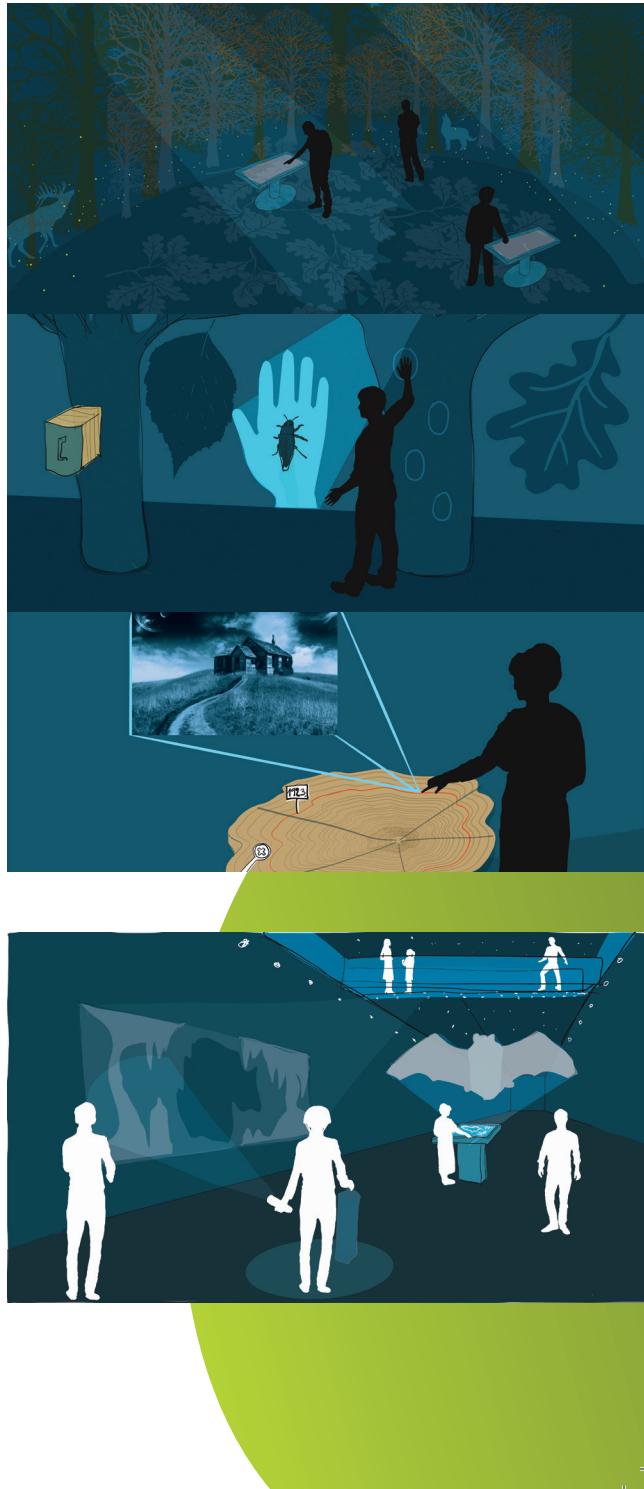
**U trećem modulu – „More“** prezentirat će se vrijednosti i bogatstvo ekosustava Jadranskog mora, ali i pritisci na njega. U sklopu ovog modula prikazat će se i zaštićena morska područja te ekološka mreža Natura 2000.



**U četvrtom modulu – „Slatkovodni sustavi“** prezentirat će ekosustavi kopnenih voda s naglaskom na prirodna poplavna staništa koja pripadaju najugroženijim na svijetu. Predstaviti će se potrebe očuvanja ovih staništa, usluge koje ovi ekosustavi pružaju ljudima te važnost vode kao sastavnice okoliša.

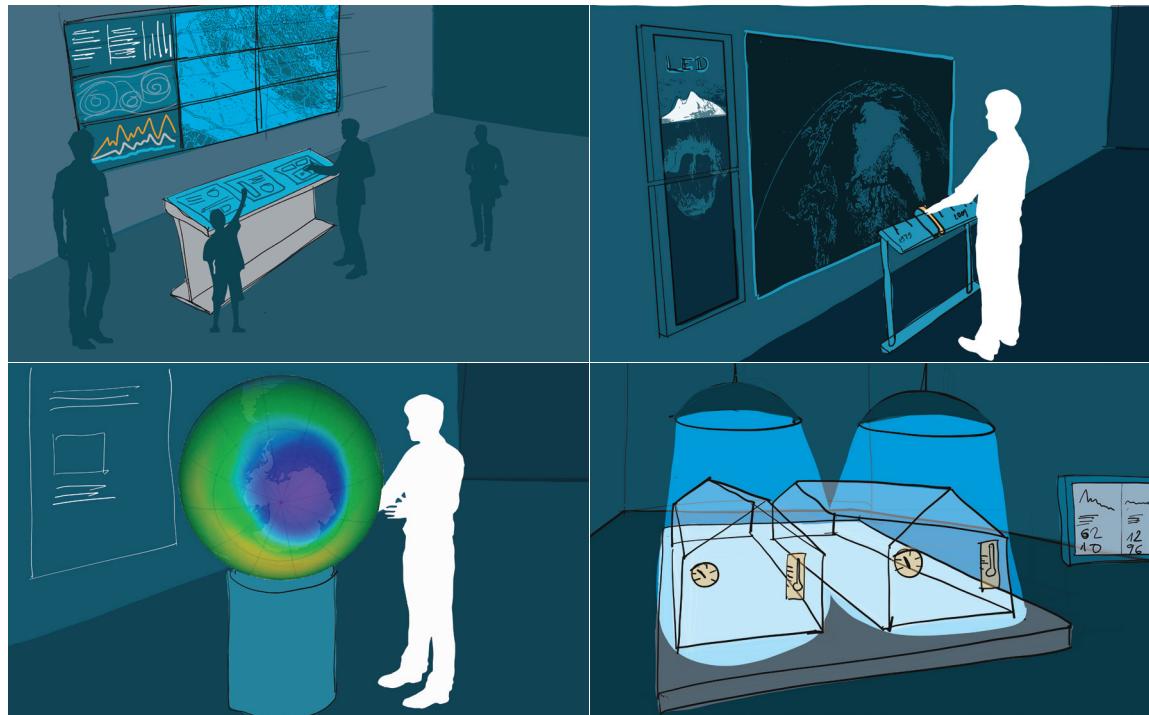


**U petom modulu – „Šumski ekosustavi“** prezentirat će se bioraznolikost i važnost šumskih ekosustava RH s naglaskom na tlo kao sastavnicu okoliša i prikazati sve usluge koje ovi ekosustavi pružaju ljudima. Predstaviti će se i utjecaji klimatskih promjena na šume te detaljno opisati vrijednosti zaštićenih šumskih područja u RH.



**U šestom modulu „Krški i planinski ekosustavi“** prezentirat će se teme povezanosti reljefa i klime s iznimnom bioraznolikošću i georaznolikošću u RH. U sklopu ove cjeline prikazat će se vremenski i klimatski ekstremi karakteristični za krške planine, brojnost endemskih svojti, veze njegova nadzemlja i podzemlja krša s posebnim naglaskom na zaštićena područja i ekološku mrežu Natura 2000.

**U sedmom modulu** – „Vrijeme, klima i klimatske promjene“ predstaviti će se znanost koja proučava vrijeme i klimu – meteorologija, u sklopu simulacije ekstremnih uvjeta na meteorološkoj postaji Zavižan te povezane mreže drugih postaja koje pokrivaju cijelo područje RH i uvezane su u šire europske i globalne mreže. U drugom dijelu ove cjeline predstavljene su informacije o sastavnicama klimatskog sustava, te opisane razlike između prirodnih i antropogenih klimatskih promjena. Posljedice klimatskih promjena predstavljene su kroz simulacije promjena u samom klimatskom sustavu, promjena u ekosustavima koje se održavaju na bioraznolikost te posljedice po društvo i ljudsko zdravlje. U završnom dijelu ove teme predviđene su aktivnosti kojima društvo može istovremeno utjecati na otklanjanje uzroka i posljedica klimatskih promjena kroz komplementarne mjere ublažavanja i mjere prilagodbe na njih.



U **osmom modulu** - „Održivi razvoj: moć pojedinca i zajednice“ predstavljena je povezanost svih živih bića na planeti. U nastavku prezentacije prikazani su primjeri osobnog ponašanja kojima se mogu preokrenuti nepovoljni ishodi sadašnjeg „uvriježenog načina života“ po okoliš i prirodu. Primjereno dobi i životnim ulogama prikazani su primjeri moći pojedinca u smanjenju osobnog i kolektivnog okolišnog otiska. U završnom dijelu modula prikazana je moć zajednice, odnosno što svi zajedno možemo učiniti kako bismo sačuvali okoliš i prirodu.



**Deveti modul** u inicijalnom postavu – „Diverterra“ predstavlja rekapitulaciju i proširenje razumijevanja tema obuhvaćenih prethodnim tematskim cjelinama postava. Završna predstava traje između 10 i 20 minuta te uključuje predstavu s projekcijama kratkometražnih 7D video sadržaja i tematsku prezentaciju uz pomoć hologramske tehnologije u formatu sličnom TedX događanjima.

Nakon izlaska iz dvorane „Diverterra“ posjetitelji izlaze u **deseti modul** – unutarnji prostor koji čine suvenirnica, prostor za privremene izložbe, prostori za edukacijske radionice i tematski restoran.

Pri izradi dokumentacije predviđena je i mogućnost dodatnih sadržaja u okruženju same zgrade IEC koji bi proširili ponudu i mogućnosti IEC: učionica i znanstvena igraonica na otvorenom, vertikalnim akvaponskim sustavima uzgoja bilja te kinetičkim skulpturama i sl.



## KONCEPT I SADRŽAJ MOBILNE IZLOŽBE

Sadržaj inicijalne mobilne izložbe ima dvostruku namjenu: 15

- 1) informiranje djece starije predškolske dobi (5-6 godina) i rane osnovnoškolske dobi (6-8 godina) o četiri ključne teme projekta **Diverterra** putem pokretne interaktivne izložbe
- 2) najavu uspostave, opremanja te početka rada stacionarnog postava projekta **Diverterra**

Stručni sadržaj pokretne izložbe prati idejni projekt sadržaja Centra, te je prilagođen uzrastu ciljne skupine – načinom prezentacije i izborom tema u smanjenom opsegu od predviđenog konceptom stacionarne komponente.

U mobilnoj izložbi obrađeno je 37 tema od ukupno njih 98 iz Idejnog projekta stacionarnog postava Diverterre. Tih 37 tema prikazano je na 29 panela, kroz fotografije i ilustracije, video animaciju, te naraciju i interakciju primjerenu ciljanom uzrastu.

Sama mobilna izložba sastoji se od:

1. 29 prezentacijskih panela sa slikovnim ilustracijama slijednih tematskih sadržaja izložbe,
2. Pametnog vodiča kroz izložbu koji se sastoji od upravljačke jedinice (tableta) za multimedijalni prikaz sadržaja te pripadajućeg programskog rješenja u formi mobilne aplikacije
3. Didaktičkih pomagala – analognih i digitalnih interaktivnih uređaja koji će se koristiti za interakciju s djecom tijekom ali i prije i nakon izložbe u sklopu dopunskih tematskih radionica posvećenih produbljivanju i učvršćivanju trajnosti stečenih znanja

Mobilna izložba može se prema potrebama nadopunjavati novim sadržajima, ali i prezentirati u reduciranom obliku, ovisno o potrebama.

Prezentacijski paneli su oblikovani tako da se vrlo lako mogu prilagoditi prostorima različitih veličina i oblika. Oni se, ovisno o prostoru u kojem se postavljaju, mogu organizirati: u krug, linijski, u formi labirinta ili slobodnih grupa. Način postavljanja prezentacijskih panela definira sam prostor koji se koristi, sukladno preporukama autora. Način postava određuje dinamiku kretanja izložbenim prostorom i grupiranje publike, što omogućava naglašavanje pojedinih tema shodno potrebama te utjecanje na ukupno vremensko trajanje same mobilne izložbe.

Multimedijalni sadržaji Pametnog vodiča na tabletima komuniciraju sa sadržajima prezentacijskih panela te se nadopunjaju s njihovim vizualnim sadržajima. Oni su napravljeni u minimalističkoj maniri „mood boarda“ i uključuju fotografске ilustracije, naslov cjeline i uokvirenu sliku životinje naratora, koja djeci interpretira sadržaje iz područja zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirodi i bioraznolikosti.

Tematske sadržaje mobilne izložbe narativno predstavljaju animirani likovi sedam životinja – ježa, morske kornjače, vidre, risa, dinarskog voluhara, medvjeda i pčele.

**Prvi modul** pokretne izložbe „Život kakav je uobičajen“ predstavlja avatar ježa kroz devet prezentacijskih panela koji čine povezane dijelove iste narativne cjeline.

**Drugi modul** pokretne izložbe „More“ predstavlja avatar morske kornjače kroz četiri prezentacijska panela pričajući djeci o našem moru.

**Treći modul** pokretne izložbe „Slatkovodni ekosustavi“ predstavlja avatar vidre koja djeci priča priču o važnosti močvarnih staništa i kruženju vode u prirodi kroz tri prezentacijska panela.

**Četvrti modul** pokretne izložbe „Šumski ekosustavi“ predstavlja avatar risa koji djeci priča priču o šumama kroz tri prezentacijska panela.

**Peti modul** pokretne izložbe „Krški i planinski ekosustavi“ predstavlja avatar dinarskog voluhara koji djeci priča priče planinskim i gorskim područjima RH kroz četiri prezentacijska panela.

**Šesti modul** pokretne izložbe „Vrijeme, klima i klimatske promjene“ predstavlja avatar smeđeg medvjeda. Medvjed djeci priča priču kroz tri prezentacijska panela.

**Sedmi modul** pokretne izložbe „Održivi razvoj: moć pojedinca i moć zajednice“ predstavlja avatar medonosne pčele kroz tri pričom povezana panela.

Prije, tijekom i nakon izložbe djeca će se moći koristiti i didaktičkim pomagalima kojima će svrha biti edukativna interakcija s djecom, npr. bojanke, puzzle, mini reciklažni kutak i sl.

Svako didaktičko pomagalo povezano je s nekim od tematskih sadržaja mobilne izložbe.

Nakon prolaska izložbom, predviđene su radionice koje uključuju aktivno sudjelovanje sudionika. Jedna se izvodi s didaktičkom opremom nazvanom „Mini reciklažni kutak“, a druga je „Svijet pčela“.



## TIM PROJEKTA

### **TIM HRVATSKE AGENCIJE ZA OKOLIŠ I PRIRODU**

Mario Čulek  
 Tome Hajaš  
 Branka Ilakovac  
 Tihana Ivić  
 Luka Katušić  
 Ana Kroflin  
 Marcela Kušević-Vukšić  
 Maša Ljuština  
 Hana Mesić  
 Biljana Opačić  
 Branimir Pavlinec  
 Jana Peršić  
 Dubravka Rasol (DHMZ)  
 Andreja Ribarić  
 Petra Rodić  
 Boria Vitas  
 Nina Zovko

### **TIM ZAJEDNICE IZVODITELJA PROJEKTA**

Buga Berković  
 Matko Bišćan  
 Andrea Biškupić  
 Tonči Čerina  
 Vidor Fabian  
 Ozren Kanceljak  
 Krešimir Macan  
 Dunja Majnarić Radošević  
 Brigita Masnjak  
 Krešimir Miloža  
 Dražen Nikolić  
 Senka Ritz  
 Artur Šilić  
 Ervin Šilić  
 Tomislav Štefan  
 Anamarija Pedišić  
 Zvonimir Rakijašić  
 Krešo Troha



## **ZA VIŠE INFORMACIJA:**

### **Korisnik projekta:**

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP)  
Radnička cesta 80/7, 10 000 Zagreb  
Tel: +385 1 5502 900; +385 1 4886 840  
Fax: +385 1 5502 901; +385 1 4826 173  
e-mail: info@haop.hr; W: www.haop.hr

### **Naručitelj projekta:**

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje  
programa i projekata Europske unije  
Ulica grada Vukovara 284 (objekt C), 10 000 Zagreb  
Tel: +385 1 6042 400  
Fax: +385 1 6042 598; +385 1 6042 599  
e-mail: info@safu.hr; W: www.safu.hr

Predstavništvo Europske komisije u Republici Hrvatskoj  
Ban Centar, Ulica Augusta Cesarca 4-10 10000 Zagreb  
Tel: +385 1 4681 300  
Fax: + 385 1 4627 499  
e-mail: comm-rep-zag@ec.europa.eu; W: ec.europa.eu/croatia/index\_hr.htm

### **Projekt provodi zajednica izvoditelja s predstavnikom:**

Span d.o.o.  
Koturaška 47, 10000 Zagreb  
Tel: +385 1 6690 200  
e-mail: info@span.eu; W: https://span.eu/

Ostali članovi zajednice izvoditelja: Novena d.o.o., EKONERG – institut za energetiku i zaštitu okoliša d.o.o., MANJGURA d.o.o. i IMAGINATION:FIRST GmbH

Zahvaljujemo se svima koji su svojim vještinama, sposobnostima, znanjem i uloženim vremenom pomogli razvoju i unaprijedili projekt "Jačanje uloge Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u informiranju i podizanju svijesti javnosti u području zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirode i bioraznolikosti". Ovim putem posebno se zahvaljujemo djelatnicima, polaznicima i učenicima obrazovnih ustanova: OŠ „Kajzerica“, OŠ „Ivana Filipovića“, OŠ „Sveta Klara“, OŠ „S.S. Kranjčevića“, Škola za primalje, Učenički dom „Maksimir“, Učenički dom „Dora Pejačević“, Učenički dom Marije Jambrišak, DV „Zapruđe“, DV „Maksimir“, DV „Trešnjevka“, DV „Jabuka“, DV „Budućnost“, DV „Savica“ i Gimnazija Lucijana Vranjanina.

*Projekt je na zavidnoj razini, izvrsno osmišljen i s obzirom na to da je riječ o ideji, puno toga je obuhvaćeno. Iz perspektive predškolskog djeteta, centar nudi različite mogućnosti, nadograđivanja znanja i iskustva što ide u smjeru podržavanja modaliteta učenja. Centar kao takav ne postoji u RH i djeci će biti vrlo zanimljiv, poučan i sigurna sam iskustvo koje će pamtitи za života. Još jednom hvala na prilici, s ponosom ču reći jednog dana da sam bila mali dio nastanka jednog takvog projekta.*

mag.praesc.educ Marina Lukić, DV Jabuka, sudionica Design Thinking radionica i procesa nastanka koncepta IEC Diverterra

*Dojmovi s radionice su prekrasni i odmah sam poželjela biti u Diverterri. Za djecu će to biti vrhunski doživljaj svim osjetilima, kroz interaktivni pristup, kretanje i uočavanje dinamičkih elemenata u prirodi. Jako važna je i činjenica da će djeca učiti činjenjem, a tako stečene spoznaje i znanja ostaju trajne. Sigurna sam da će nas Diverterra svojim radom pozivati na novi dolazak, što će nam jako puno pomoći u radu na sadržajima održivog razvoja na novi način, koji je vrlo zanimljiv djeci. Hvala još jednom na pozivu za sudjelovanjem u ovoj fazi.*

Snježana Jereb, DV Trešnjevka, sudionica Design Thinking radionica i procesa nastanka koncepta IEC Diverterra

*Ovim putem želim izraziti oduševljenje projektom i načinom njegove pripreme. Zaista ste stručno i sveobuhvatno pristupili ovom problemu te vjerujem da informacijsko-edukativni centar može imati značajne pozitivne efekte u gospodarstvu, obrazovanju, kulturi i sličnim područjima te općenito na podizanje svijesti javnosti za probleme suvremenog života i održivog razvoja.*

*Želim vam svu sreću i uspjeh u konačnoj realizaciji ovog izuzetno vrijednog projekta, a moje kolegice i ja smo se sa zadovoljstvom odazivale na vaše pozive za suradnjom, jer smo uvidjele dobrobit ovog projekta na mnogim razinama, a posebno u odgoju i obrazovanju djece.*

Đurđa Grozdanović, DV Trešnjevka, sudionica Design Thinking radionica i procesa nastanka koncepta IEC Diverterra

## IMPRESSUM

**Naslov:** Projekt "Jačanje uloge Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u informiranju i podizanju svijesti javnosti u području zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirode i bioraznolikosti"

**Izdavač:** Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP)

**Mjesto i godina:** Zagreb, 2018.

**Autori:** Konzorcij izvoditelja projekta i Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

**Fotografije:** Projektni tim

**Oblikovanje:** NOVENA d.o.o.

**Naklada:** 1000



Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije. Sadržaj ove publikacije isključivo je odgovornost konzorcija kojeg predvodi SPAN d.o.o. i ne odražava nužno gledišta Europske unije.